

Ondersteuningsbehoeften: indicatiestelling en handhaving

Tijdens de coronacrisis werden de hoorcolleges van de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (RU Groningen) online in de vorm van afstandsonderwijs aangeboden. Nu men naar het normale contactonderwijs is teruggekeerd, wordt het aan de individuele docenten overgelaten of ze hun colleges op video willen opnemen en mogen studenten de opgenomen video's pas *de laatste twee weken vóór het tentamen* raadplegen. Tot voor kort gold er voor studenten met een functiebeperking echter een bijzonder regiem: zij mochten de videoregistraties *te allen tijde* raadplegen. Maar die coulance is nu afgeschaft, zo bericht de Ukrant (31/1/2024), omdat de faculteit geen kans ziet een eerlijk meet- en regelsysteem te ontwerpen om te bepalen wie van het bijzondere regiem gebruik mag maken en wie daaruit geweerd moet worden.¹ Bij gebrek aan een eerlijk systeem van *vergeldende rechtvaardigheid*, meende de faculteit te moeten terugvallen op het botte systeem van *verdelende rechtvaardigheid* (gelijke monniken gelijke kappen). Zij onderkent dat de monniken qua ondersteuningsbehoefte niet gelijk zijn, en zij erkent dat zij zonder extra financiële kosten aan gerechtvaardigde ondersteuningsbehoeften zou kunnen voldoen, maar zij weigert haar wettelijke opdracht na te komen dat faculteiten voldoende rekening moeten houden met studenten die behept zijn met een functiebeperking.

Hier ligt een nuttige taak voor het Expertisecentrum Inclusief Onderwijs (Ecio te Den Bosch): het ontwikkelen van meet- en regelsystemen ten behoeve van wo- en hbo-studenten met een functiebeperking. In onderstaand tekstkader geef ik een schematisch voorbeeld van twee resulterende meet- en regelsystemen.

Tekstkader: Schematisch voorbeeld van een meet- en regelsysteem voor het bieden van aanpassingen aan studenten met een functiebeperking

Hoofdstuk I. Inrichting van de reguliere onderwijsvoorzieningen

a) Aanpassing van de reguliere onderwijsvoorzieningen zodat studenten met een functiebeperking er optimaal aan kunnen deelnemen (bv. door een geluidsinstallatie voor slechthorenden of een online-verbinding voor bedlegerigen).

b) ...

et cetera.

Hoofdstuk II. Varianten van deelname aan de reguliere onderwijsvoorzieningen

a) Gebied: Aanpassingen op het gebied van de deelname aan de reguliere onderwijsvoorzieningen (bv. ontheffing van verplichte deelname, toegang tot vervangende onderwijsvoorzieningen of vervangende studieopdrachten).

b) Ondersteuningsbehoefte: is niet in staat aan de reguliere onderwijsvoorzieningen deel te nemen

[b1) door permanente functiebeperking,

b2) door tijdelijke functiebeperking,

b3) niet door een functiebeperking maar door concurrerende studieplichtingen, zwangerschap, verplichtingen rond topsport, erkende bestuursactiviteiten, ouderschap, mantelzorg, ondernemerschap of betaalde arbeid].

c) Doelgroep: voor wie is de aanpassing bedoeld?

d) Indiciestelling: op basis van welke meetgegevens en beoordelingscriteria wordt vastgesteld of een student tot de doelgroep behoort en een gerechtvaardigde ondersteuningsbehoefte op dit gebied heeft?

e) Aanpassingen: welke aanpassingen kunnen in redelijkheid worden aangeboden om in die ondersteuningsbehoefte te voorzien (bv. het beschikbaar stellen van videoregistraties van de hoorcolleges)?

f) Waarom en in hoeverre moet worden voorkomen dat studenten zonder indicatie gebruik zouden maken van deze aanpassingen?

g) Hoe (en in hoeverre) kan worden voorkomen dat studenten zonder indicatie gebruik maken van deze aanpassingen?

Wes Holleman

weblog onderwijs 5-2-2024

<https://onderwijsethiek.nl>

¹ <https://ukrant.nl/studenten-met-beperking-boos-dat-ze-colleges-niet-meteen-mogen-terugkijken/>
(31/1/2024)